

PÄÄKIRJOITUS

Eurooppalainen teologikoulutus uudistuu

Kesäkuussa pidettiin STI:n pohjoismaisten sisarjärjestöjen johtajien kokous Norjassa. Tapahtuma oli hyvin inspiroiva. Mutta se osoitti myös, miten jäljessä me Suomessa olemme muihin pohjoismaihin nähden vaihtoehtoisen teologisen koulutuksen tarjoamisessa.

Koulutusta yhdenmukaistetaan

Euroopassa meneillään olevan, niin sanotun Bolognan prosessin tavoitteena on koulutuksen muodollinen yhdenmukaistaminen koko Euroopassa. Tämä koskee tietysti myös Suomea ja myös teologista koulutusta. Käytännössä sen merkitys teologisen koulutuksen sisällön kannalta ei ole kovin suuri. Se ei juurikaan vaikuta siihen, mitä teologeille käytännössä opetetaan. Epäsuorasti uudistusprosessi voi kuitenkin olla hyvinkin merkittävä, ainakin pohjoismaisella tasolla.

Yksi Bolognan prosessin ydinajatus on, ettei mikään taho saa monopolisoida koulutusta. Yksityisellä ja valtiollisella koulutuslaitoksella on oltava samat oikeudet, kunhan ne täyttävät samat akateemiset vaatimukset.

Suomessa valtion yliopistoilla on teologikoulutuksen monopoli. Jos haluaa saada virallisesti pätevän teologisen koulutuksen, on opiskeltava joko Helsingissä, Turussa tai Joensuussa. Helsingissä toimiva, kahdeksan herätysliikkeen tukema Suomen teologinen instituutti antaa teologian

opiskelijoille monipuolisesti erilaista tukea, mutta se ei anna opintoviikkoja eikä mitään oppiarvoja.

Vaihtoehtoinen teologikoulutus pohjoismaissa

Juuri tunnustuksellisen teologisen koulutuksen alueella Euroopan teologikoulutuksen uudistumisella tulee olemaan kaikkein merkittävin vaikutus. Esimerkiksi Norjassa on olemassa riippumaton elin NOKUT, jonka tehtävä on arvioida koulutuksen tasoa. Minkä tahansa alan yksityinenkin koulutuslaitos voi hakea siltä akateemisen tason opinnoille virallisesti tunnustettua asemaa. Niinpä esimerkiksi suuri sisä- ja ulkolähetysjärjestö Misjonsambandet on hakemassa valtion virallista hyväksyntää Fjellhaugin lähetyskorkeakoulun teologian maisterin tutkinnolle. Norjassa on kehitteillä muitakin vastaavia vaihtoehtoja.

Tanskassa molemmat Suomen teologista instituuttia vastaavat laitokset, Menighetsfakultetet ja Dansk Bibelinstitut, ovat kovaa vauhtia uudistamassa opintojaan virallisesti hyväksytyyn suuntaan, luopumatta silti sisällöllisesti tunnustuksellisesta raamatullisesta linjastaan. Ensin mainittu hakee koulutukselleen parhaillaan virallista hyväksyntää sekä Tanskassa että ulkomailta, englantilaisen University of Walesin kautta. Dansk Bibelinstitut puolestaan on linkittynyt

norjalaiseen opettajakorkeakouluun saadakseen sitä kautta opinnoilleen virallisen hyväksynnän. Toinen mahdollisuus – oman virallisesti hyväksytyyn koulutuksen lisäksi – on nimittäin toimia yhteistyössä sellaisen ulkomaisen koulutuslaitoksen kanssa, jolla on oikeus antaa akateemista koulutusta. Ruotsissa toimiva Göteborgin seurakuntatiedekunta aikoo sekin hakea teologikoulutukselleen virallistettua asemaa.

Miksi virallinen asema on niin tärkeä? Monestakin syystä. Ei vähiten siksi, että sen myötä opiskelijat saavat valtion myöntämää opintotukea sekä virallisesti hyväksytyyn akateemiseen loppututkintoon.

Käytännössä nämä meneillään olevat prosessit merkitsevät sitä, että kenties jo lähivuosina sekä Ruotsissa, Norjassa että Tanskassa voi saada sisällöltään raamatullis-tunnustuksellisen teologisen koulutuksen, joka on samalla muodollisesti akateemisella tasolla ja oikeuttaa samantyyppiseen akateemiseen loppututkintoon kuin vastaava yliopiston tarjoama koulutus. Näiden maiden kirkkoille ja hengellisille liikkeille tällainen kehitys saattaa merkitä mittaamattoman paljon.

Suomi jälkijunassa

Näillä näkymin Suomi on jäämässä kokonaan tästä junasta. Meillä ei tällä hetkellä ole yhtään raamatullis-tunnustuksellista teologista koulutuslaitosta, joka edes pyrkisi mukaan tähän uudistusprosessiin. Suomalainen kristitty nuori mies tai nainen, joka tulevaisuudessa haluaa itselleen hyvän raamatullis-tunnustuksellisen ja samalla akateemisesti pätevän teologisen koulutuksen, joutuu opettelemaan jonkin vieraan kielen. Sekään ei sinänsä ole huono idea eikä mikään mahdottomuus, se vain vaatii hiukan töitä. Mutta sitähän hyvän teologisen koulutuksen saaminen aina vaatii. Ja se on vaivannäön arvoista.

Suomen teologisessa instituutissa me jatkamme teologian opiskelijoiden tukemista luentojen, yksityisen ohjauksen, sielunhoidon, kirjaston ja erilaisten opintoryhmien muodossa. Tämä ei tietenkään vastaa sitä että voisi tarjota kokonaisen raamatullis-tunnustuksellisen koulutuksen loppututkintoineen halukkaille. Sellainen mahdollisuus on Suomessa vielä kaukainen haave. Mutta siitä uneksiessamme jatkamme työtä niillä edellytyksillä, jotka meille on annettu. Sinun esirukous- ja muu tukesi on meille tässä työssä korvaamatonta.

30.8.2004

Leif Nummela

ESIRUKOUSAIHE

Yliopiston opintouudistuksen myötä erityisesti ensimmäisen ja toisen vuosikurssin teologian opiskelijoiden opintosuunnitelma on jatkuvasti ajankäytöllisesti tiukentunut. Käytännössä ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoille suositellaan lukujärjestystä, joka merkitsee työskentelyä viisi päivää viikossa klo 9–16. Sellaisenkin opiskelijan, joka olisi kiinnostunut käymään STI:ssä, on käytännössä vaikea löytää sitä varten aikaa. Illalla taas on muita menoja, ja kuka edes jaksaa opiskella aamusta iltaan joka päivä. Tämä kehitys – joka muuten on koko Pohjolassa samansuuntainen – asettaa STI:lle aivan uusia haasteita. Haluamme käytännössä tavoittaa juuri näitä opiskelijoita? Rukoilethan, että löytäisimme tähän ongelmaan luovia ratkaisuja.